

STRATEGIJA BOLJE REGULATIVE INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
(Strategije poboljšanja implementacije procjene uticaja propisa)

Nacrt

Sarajevo, februar 2018. godine

UVOD

Svrha ove Strategije je osigurati dugoročni razvoj procjene uticaja propisa (PUP) u zakonodavnom postupku s ciljem donošenja boljih, kvalitetnijih i svrsishodnijih zakona (propisa) za društvo i građane i razvoj poslovanja uz punu garanciju pravne sigurnosti i vladavine prava. Strategija, predstavlja potrebu za strateškim usmjerenjem Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (VM BiH) prema povećanju kvalitete zakonodavstva u Bosni i Hercegovini. Svrha ovog dokumenta je dvojaka. Prva je predstaviti alate PUP-a - zašto je uspostavljen sistem PUP-a i zašto se koristi. Druga svrha je postaviti strateški smjer razvoja ovoga sistema u trogodišnjem razdoblju kroz postavljanje strateških ciljeva i njihovo ostvarenje kroz planirane aktivnosti. Pored pojma PUP sve više je u upotrebi pojam procjena uticaja (PU), a koji izražava nešto drugačije izražena stremljenja Evropske unije posebno sa donošenjem dokumenata iz 2015. godine koji se odnose na ovu tematiku.

Strateški dokument osnova je za dugoročno usmjeravanje razvoja PUP-a i jemstvo primjene, ostvarenja ciljeva te poboljšanja kvalitete zakonodavstva. Strateški dokument o PUP proizlazi iz konsultacijskih(savjetodavnih) procesa u okviru projekta „Uspostavljanje i/ili jačanje kapaciteta institucije/a za kontrolu propisa i uspostavljanje sistema redukcije administrativnih prepreka“ te zajedničkog rada sa predstavnicima Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, posebno: Nikom Grubešićem, pomoćnik ministra pravde BiH (MPO BiH), i dr. sc. Selma Džihanović-Gratz, šeficom odsjeka za Evropske integracije MP BiH.

1. POJAM I ZNAČAJ BOLJIH PROPISA I PROCJENE UTICAJA PROPISA

U savremenom društvu i ekonomiji postoji stalna potreba za novim zakonodavstvom. Stvaranje novog zakonodavstva zahtijeva drugačiji pogled na postupak izrade i pisanje propisa. Savremeno "pametno" zakonodavstvo se zasniva na načelu da novo zakonodavstvo ne smije stvarati dodatne prepreke razvoju društva i ekonomiji. Novo zakonodavstvo treba biti odraz kvalitetne, odgovorne i transparentne javne politike koja podupire razvoj društva, rast ekonomije, stvaranje novih vrijednosti bez nepotrebnih prepreka za poslovanje. Vlade i tijela javne vlasti stvaraju zakonodavstvo kako bi ostvarili određene ciljeve, poput osiguranja kompetitivnih tržišnih uslova koji pružaju jednake prilike za sve; kako bi osigurale sigurnost i zaštitu građana; kako bi osigurali razinu socijalne zaštite; kako bi očuvali prirodu i zaštitili okoliš; kako bi stimulirali inovacije i investicije i dr.

Ciljevi vlada obično su formulisani u obliku javnih politika, a zakonodavstvo je instrument kojim se u primjenu plasiraju različiti alati i rješenja kako bi se ostvarili definisani ciljevi. Stvaranje novog zakonodavstva neizbježno proizvodi trošak i koristi za one na koje se zakonodavstvo odnosi. U nastojanju da novo zakonodavstvo donosi više koristi od troškova, vlade koriste različite alate koji omogućavaju poboljšanje kvalitete propisa i drugih akata. Vlade koje primjenjuju različite alate za poboljšanje kvalitete zakonodavstva provode načela "pametnog" zakonodavstva (*better regulation, smart regulation*).

U januaru 2008. godine Evropski ekonomski i socijalni komitet (*European Economic and Social Committee*, EESC¹) je pokrenuo inicijativu "Proaktivni pristup pravu: korak naprijed prema boljoj regulativi na nivou Evropske unije" (*The proactive law approach: a further step towards better regulation at EU level*). Na svojoj 449. Plenarnoj sesiji održanoj 3. decembra 2008. godine, sa 155 glasova za i 5 suzdržanih usvojeno je Mišljenje prema kojem: EESC poziva na promjenu postojeće paradigme. "Došlo je vrijeme da odustanemo od stoljećima starog reaktivnog pristupa pravu i da usvojimo proaktivni pristup. Vrijeme je da pravo posmatramo na drugačiji način: da gledamo naprijed, radije nego unazad, da se fokusiramo na to kako pravo koristimo i primjenjujemo u svakodnevnom životu i kako je pravo prihvaćeno u zajednici koju treba da reguliše. Iako je pronalaženje odgovora i rješavanje problema suština i dalje je važno sprečavanje uzroka problema, a što je bitno i za uvažavanje potrebe i olakšavanja produktivne interakcije građana i poslovne zajednice."²

U vremenu globalizacije i slobodnog kretanja roba, usluga i ljudi, građani očekuju od svojih vlada da obezbijede sigurnost i dobrobit. Kompanije očekuju od države i njenih organa da osiguraju dobro poslovno okruženje i osnaže konkurentnost. Efikasna regulativa je ključ za postizanje ovih izazova.

Proaktivno pravo svoj izvor ima u preventivnom pravu i obuhvata pravne i praktične principe za predviđanje i izbjegavanje pravnih problema. Proaktivno pravo je usmjereno prema budućnosti gdje je naglasak na pravnom znanju koje će biti primijenjeno prije nego što stvari krenu u negativnom smjeru. Proaktivni pristup obuhvata pravno promišljanje i skup vještina, praksi i procedura koje pomažu identifikovati mogućnosti na vrijeme da bi bile pretvorene u prednosti, kao i uočiti potencijalne probleme dok je još moguće preventivno djelovanje.³

Nesporna je činjenica da pravno okruženje direktno utiče (pozitivno i negativno) na poslovno okruženje, a poslovno okruženje utiče na konkurentnost države i njenu privlačnost investitorima. Navedena činjenica nužno upućuje na postojanje uzročno posljedične veze u kojoj svaka pozitivna promjena u pravnom okruženju omogućava pozitivnu promjenu u poslovnom okruženju. Svaka država, ukoliko želi postići ove sinergijske efekte treba promijeniti paradigmu gledanja na pravo i početi se rukovoditi „novim“ proaktivnim pristupom pravu i pravnoj regulativi kroz donošenje „pametnih propisa. Procjena uticaja propisa-PUP (*Regulatory Impact Assessment - RIA*) predstavlja sistematski proces identifikacije, proučavanja i testiranja očekivanih efekata predloženih propisa. Ona predstavlja osnov za pripremu izvještaja o procjeni uticaja (PU), a što predstavlja analitički dokument koji treba da pomogne u procesu donošenja odluka. Ona ne predstavlja zamjenu za političke odluke već predstavlja samo kvalitetnu osnovu za donošenje istih.

¹*European Economic and Social Committee*, EESC.

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.home>.

² Opinion of the European Economic and Social Committee on The proactive law approach: a further step towards better regulation at EU level (2008) INT/415 –CESE 1905/2008 EN/o

³Vidjeti, Siedel, J. George, Haapio, Helena(2010) Using Proactive Law for Competitive Advantage, *American Business Law Journal*, Volume 47. Takođeopširnije,"The proactive law approach: a further step towards better regulation at EU level" <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.press-releases.400>

Osnovni cilj je da se ispitaju sva raspoloživa rješenja, kako bi se stvorila slika o njihovoj efikasnosti čime bi se omogućio odabir najboljeg rješenja. PU je proces iz kojeg dobijemo sljedeće:

- Kvalitetnu analizu sadašnjeg stanja (nedostatak ex-post analiza),
- Zakonodavcu omogućiti nepristranu, preciznu i pouzdanu analitičku podlogu za donošenje kvalitetnih zakonodavnih propisa,
- Obrazložiti kako predloženi propisi treba da unaprijede poslovno okruženje i omoguće lakše poslovanje (reformaska agenda) i
- Da izvrše činjenično utemeljenje opcija zasnovanih na relevantnim dokazima.

Ovo je jedan od dodatnih razloga zašto se pitanjima PUP mora dati daleko veći značaj. Ona su, pored ostalog, nezaobilazan faktor legislativne ozbiljnosti. Nažalost, one se vrlo često uzimaju površno, ne pridaje im se značaj, uopšte nisu predmetom obrade, odnosno nedovoljno kvalitetno se primjenjuju, a vrlo često se to čini na brzinu i kroz hitne procedure.

Donošenje dobrih pravnih propisa predstavlja izazov za državu i njene organe, na svim nivoima vlasti koji trebaju građanima i potrošačima omogućiti pravnu sigurnost koju očekuju, a u isto vrijeme treba stvoriti uslove koji kompanijama omogućavaju da se djelotvornije natječu i budu inovativnije u veoma konkurentnom globalnom okruženju. Bolji propisi moraju postati pametni propisi i taj cilj, kod izrade i donošenja propisa, mora biti vodilja svima koji na bilo koji način učestvuju u procesu donošenja pravne regulative. U Planu za Evropski ekonomski oporavak (*A European Economic Recovery Plan*) istaknuto je da u sadašnjem kontekstu ekonomskih i finansijskih teškoća, a sa sve većim pritiskom na kompanije i domaćinstva, kvalitet regulatornog okruženja važniji je nego ikada prije.⁴

Postoji opšte međunarodno prihvaćen stav da je bolja regulativa neophodna za privrednu konkurentnost zemlje. Pretjerano opterećujući propisi i javne institucije koje destimulišu stvaranje ili proširenje poslovanja, ometaju privredni (ekonomski) rast. Ovo je posebno relevantno u kontekstu BiH, jer u publikaciji Svjetske Banke "Doing Business 2016" (indeks lakoće poslovanja u zemljama u svijetu) BiH je zauzela 79 mjesto od 189 zemlje, što je nisko rangiranje u odnosu na druge evropske zemlje⁵. Bolja regulativa ne predstavlja nikakvu novost, već je to samo nastavak prethodnih napora za stvaranjem kvalitetnijeg pravnog okruženja tj. kvalitativnih propisa.

2. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA

Savremena i moderna javna uprava podupire razvoj društva i tržišne ekonomije stvaranjem kvalitetnog zakonodavstva koje je fleksibilno i odgovara potrebama društva, ekonomije i građana. Kvalitetno

⁴ A European Economic Recovery Plan (2008), Brussels, COM (2008) 800,.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication13504_en.pdf

⁵<http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/bosnia-and-herzegovina/>

zakonodavstvo preduslov je razvoja, a PUP jedan je od alata za izradu boljih politika i kvalitetnog zakonodavstva.

U osnovi, PUP je najznačajniji alat kojim se povećava kvalitet zakonodavstva kroz otvoreno, transparentno i aktivno traženje djelotvornijih načina rješavanja problema i ostvarivanja zacrtanih ciljeva javnih politika bez stvaranja dodatnih prepreka građanima, organizacijama civilnog društva i poslovnoj zajednici, a uz stvaranje više pozitivnih uticaja, tj. koristi u odnosu na očekivane negativne učinke, tj. troškove.

Na nivou BiH su usvojene izmjene i dopune Jedinostvenih pravila, zajedno sa Metodologijom za procjenu uticaja propisa koja je sastavni dio navedenih Jedinostvenih pravila (dana 19.07.2017. su stupile na snagu Izmjene i dopune Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH, kojima je propisana metodologija za procjenu uticaja propisa, a koje su 11.7.2017. godine objavljene u Sl. glasniku BiH, br. 50/17. Uzimajući u obzir da su da su u prelaznim i završnim odredbama Aneksa izmjena i dopuna Jedinostvenih pravila predviđene i propisane brojne obaveze za institucije koje zahtijevaju i specifična znanja i vještine proizlazi i potreba za obukama iz ove oblasti koje trebaju biti prilagođene novoj metodologiji i novim standardima za PUP-a.

Opšta je ocjena da je stepen stručnosti državnih službenika za PU na nivou BiH na niskom nivou. Razlog za ovakvo stanje je prevashodno u tome da do sada nije postojala metodologija za procjenu uticaja propisa, a shodno tome PU nisu rađene od strane državnih službenika na nivou BiH ili su rađene u nekim slučajevima u saradnji sa ekspertima kao rezultat domaćih i međunarodnih projekata. Razlog za ovu konstataciju je u činjenici da su tek u prethodnom periodu na nivou BiH usvojene citirane izmjene i dopune Jedinostvenih pravila, zajedno sa metodologijom za PU, i kojima je tek uvedena metodologija za PU i RAP na nivou BiH.

Nivo primjene novo usvojenih odredbi Jedinostvenih pravila (Metodologije za PU) u praksi je još uvijek u začecima i nije dovoljan, prvenstveno iz razloga što ne postoje specifična znanja i vještine u svim institucijama koje bi na adekvatan način primijenile usvojenu metodologiju odnosno u svom svakodnevnom radu primjenjivalo analitičke metode i provodile procjene mogućih uticaja politika/propisa. U skladu s tim, još uvijek, nisu ostvareni značajniji pomaci u suštinskoj kvaliteti donesenih politika/propisa a koji bi bili rezultat prethodne procjene mogućih uticaja najvažnijih rješenja sadržanih u propisima/politikama, sistematičnog nadgledanja primjene usvojenih politika/propisa i periodične revizije (ex post) evaluacije usvojenih politika/propisa koje su predviđene usvojenom metodologijom sadržanom u izmjenama i dopunama Jedinostvenih pravila.

S obzirom na spomenuti nedostatak iskustva i prakse PU na nivou BiH, a u svrhu identifikovanja i otkanjanja potencijalnih rizika, u primjeni istog analizirano je iskustvo i praksa primjene PUP-a na nivoima vlasti BiH gdje je ranije ista uspostavljena (FBiH i RS). Nakon urađenih analiza, kao zajednički identifikovani problemi u praksi realizovanja PU(P), a koji su rađeni ili se rade na pojedinim nivoima vlasti izdvojeni su:

- Nizak stepen primjene analitičkih postupaka koji prethode izradi propisa,

- Nesistematičan i sporadičan pristup suštinskoj provjeri uticaja propisa,
- PU(P) se koristi da bi se opravdala unaprijed donešena odluka,
- PU(P) se doživljava se samo kao nova birokratska procedura i
- Nisu predviđena adekvatna sredstva (mjere) za njihovo sprovođenje.

Shodno prethodno navedenom, kroz predlaganje prioriternih ciljeva, pokušalo se uticati na otklanjanje identifikovanih rizika u primjeni PUP-a. U skladu s tim MP BiH je predvidjelo niz aktivnosti vezanih za provedbu Izmjena i dopuna Jedinstvenih pravila (uvođenje Metodologije za procjenu uticaja propisa). Do sada urađene aktivnosti su prikazane u slijedećoj Tabeli:

DATUM AŽURIRANJA TABELE: 29.1.2018. godine

ORGANIZATOR(I)	DATUM I VRIJEME	VRSTA AKTIVNOSTI/NASLOV	UČESNICI	TRENUTAČNI STATUS
Ministarstvo pravde BiH	15.11.2017.	Slanje prijedloga izmjene i dopune Naputka o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvješća o radu u institucijama BiH Vijeću ministara BiH	Ministarstvo pravde BiH	Izrađen prijedlog naputka i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH i Ministarstva financija i trezora. Ministru pravde BiH je upućen propratni akt za Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH na potpisivanje.
Ministarstvo pravde BiH	20.11.2017.	Finalizacija prikupljanja prijedloga institucija BiH za imenovanje koordinatora za procjenu uticaja i slanje prijedloga Vijeću ministara BiH	Ministarstvo pravde BiH Institucije BiH nositelji izrade propisa	Izrađen prijedlog rješenja i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH i Ministarstva financija i trezora. Ministru pravde BiH je upućen propratni akt za Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH na potpisivanje.
Ministarstvo pravde BiH	20.11.2017.	Traženje informacija od institucija BiH o usklađivanju pravilnika o unutarnjem ustrojstvu vezanim za Aneks I.	Ministarstvo pravde BiH Institucije BiH nositelji izrade propisa	Pribavljene informacije od većeg broja od institucija BiH o aktivnostima na usklađivanju pravilnika o unutarnjem ustrojstvu u vezi Aneksa I.
Ministarstvo pravde BiH	30.11.2017.	Izrada prijedloga za izmjene i dopune	Ministarstvo pravde BiH	Izrađen prijedlog Poslovnika koji je

		Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH vezanih za procjenu uticaja propisa i slanje Vijeću ministara BiH na usvajanje	Institucije BiH nositelji izrade propisa i kontrolna tijela za procjenu uticaja propisa USAID projekt SGIP	upućen ministru pravde BiH na odobravanje. Od USAID projekta SGIP dobiveno mišljenje.
Ministarstvo pravde BiH	15.12.2017.	Objava javnog poziva i izbor predstavnika nevladinog sektora za člana Stručnog radnog tijela	Ministarstvo pravde BiH USAID projekt SGIP	Poziv za izbor predstavnika nevladinog sektora za člana Stručnog radnog tijela je objavljen, a njegovo važenje je produženo do 16.2.2018. godine.
Ministarstvo pravde BiH	31.12.2017.	Izrada i slanje prijedloga Vijeću ministara BiH za imenovanje Stručnog radnog tijela	Ministarstvo pravde BiH USAID projekt SGIP	Prijedlog rješenja o imenovanju Stručnog radnog tijela je upućen Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH i Ministarstvu financija i trezora, radi davanja mišljenja.
ARCO projekt SPPD 2 Ministarstvo pravde BiH	do kraja 2017.	Provedba planiranih obuka za procjenu uticaja propisa	PARCO projekt SPPD 2 Institucije BiH nositelji izrade propisa Kontrolna tijela Izabrani treneri	U organizaciji PARCO projekta SPPD 2 22. i 23.11.2017. godine u Konjicu je održana obuka Modula III.: „Procjena uticaja opcija (PUP/RIA) kao standardni analitički postupak, odabir optimalne opcije i izrada prijedloga politika“, na kojoj je Ministarstvo pravde BiH predstavilo metodologiju za procjenu uticaja u institucijama BiH.
Ministarstvo pravde BiH PARCO projekt regulatorne reforme	31.1.2018.	Izrada i slanje u proceduru usvajanja nacrta izmjena i dopuna Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH vezanim za procjenu uticaja propisa	Ministarstvo pravde BiH PARCO projekt regulatorne reforme	-

Ministarstvo pravde BiH PARCO projekt regulatorne reforme	31.3.2018.	Izrada i slanje u proceduru usvajanja prijedloga Strategije unaprjeđenja kvaliteta propisa na razini BiH i Akcijskog plana za njezinu provedbu	Ministarstvo pravde BiH PARCO projekt regulatorne reforme	-
PARCO projekt regulatorne reforme Ministarstvo pravde BiH	31.3.2018.	Provedba obuka za procjenu uticaja propisa	PARCO projekt regulatorne reforme Institucije BiH nositelji izrade propisa Kontrolna tijela Izabrani treneri	U organizaciji PARCO projekta regulatorne reforme 30.11. i 1.12.2017. godine na Ilidži je održana radionica o PU u institucijama BiH. Dogovoreno je da se u prvom kvartalu 2018. godine održi napredna obuka za koordinatore procjene uticaja.

3. VIZIJA, MISIJA I PRIORITETNI CILJEVI PROCJENE UTICAJA PROPISA

Kao što je ranije spomenuto ovaj dokument, predstavlja potrebu za strateškim usmjerenjem VM BiH prema povećanju kvalitete zakonodavstva na nivou BiH, kroz adekvatnu primjenu PUP-a u legislativnim procedurama a u skladu sa usvojenom Metodologijom PU. U nastavku dokumenta predstaviti ćemo strateški smjer razvoja PUP u trogodišnjem periodu kroz postavljanje strateških ciljeva i njihovo ostvarenje kroz predložene aktivnosti.

Aktivna uloga svih ključnih aktera u postupku PUP-a doprinijet će kvalitetno izrađenim PUP i omogućiti donošenje kvalitetnijih, boljih i jasnijih zakonskih propisa. Zbog toga je nužno osigurati dugoročno planiranje, aktivnosti i praćenje sistema PUP-a, a što pretpostavlja postojanje strateškog dokumenta o PUP. Razvoj ovog sistema počiva na viziji, misiji i ciljevima koji se namjeravaju ostvariti.

VM BiH bi trebalo postaviti strateško usmjerenje razvoja sistema PUP-a određujući viziju, misiju i četiri prioriteta cilja. Ovaj dokument predlaže viziju, misiju, dva opća cilja i devet posebnih/prioritetnih ciljeva za razvoj PUP-a u razdoblju od 2018. do 2021. godine.

3.1. Vizija

Kroz adekvatnu primjenu PUP-a treba osigurati razvoj boljeg i kvalitetnijeg zakonodavstva tako da novo zakonodavstvo postiže zadane ciljeve uz niske troškove i bez nepotrebnih prepreka. Razvojem PUP-a, VM BiH postavlja temelj za stvaranje kvalitetnog i "pametnog" zakonodavstva. Načelo "pametnog"

zakonodavstva je da treba stvarati fleksibilno, jednostavno, razumljivo i kvalitetno zakonodavstvo koje daje podlogu za razvoj ekonomije i društva. Postojeće i novo zakonodavstvo proizvod je kojeg konzumiraju privredni subjekti, organizacije civilnog društva i građani u svakodnevnom poslovanju i životu.

Zakonodavni okvir treba dati stabilnost i jednostavnost zakonodavstva uz niske troškove konzumacije pravnih pravila i nepotrebne svakodnevne prepreke za one na koje se ta pravila odnose. Takav zakonodavni okvir podloga je za stabilnost i razvoj tržišta, stvaranje jednakih tržišnih prilika za preduzetništvo, razvoj različitih inicijativa organizacija civilnog društva za stvaranje i jačanje socijalne pravednosti i jednakosti, a uz zaštitu i očuvanje životnog i prirodnog okoliša.

3.2. Misija

Preduslov za razvoj i uspješnu implementaciju PUP je aktivna saradnja i stručnost svih učesnika u zakonodavnom postupku i postupku PUP-a. Za stvaranje kvalitetnog i "pametnog" zakonodavstva potrebno je planirati zakonodavstvo kako bi se ograničeni resursi optimalno koristili. Kako bi došli do takvog zakonodavstva potrebno je procijeniti učinke novog propisa imajući u vidu ekonomske, socijalne, finansijske učinke, kao i učinke na okoliš.

Misija VM BiH bi trebala biti „osigurati razvoj djelotvornog sistema PUP-a kroz aktivnu ulogu svih odgovornih tijela za sistem PUP-a uz sudjelovanje ostalih tijela državne uprave u skladu sa usvojenom Metodologijom za procjenu uticaja propisa.“

3.3. Prioritetni ciljevi

Ovaj dokument predlaže strategiju u skladu sa predloženom vizijom i misijom koja je usmjerena na dva opća cilja i devet posebnih ciljeva. Ovi ciljevi objedinjuju ključne odrednice predložene vizije i misije o uspostavljanju adekvatnog sistema PUP-a kako bi se stvaralo kvalitetnije i "pametnije" zakonodavstvo. Ciljevi predstavljaju prioritete koji se žele ostvariti u trogodišnjem razdoblju. Radi se o niže izloženim ciljevima cjelokupne politike PUP-a.

OPĆI CILJEVI	POSEBNI CILJEVI
1. Podsticajni regulatorni sistem	Prioritetni cilj 1. - Osigurati provođenje postupka PUP-a u skladu sa Metodologijom kojom se uređuje PUP, Prioritetni cilj 2. - Razvijati dobru praksu primjene PUP-a,

	<p>Prioritetni cilj 3. - Provoditi stručno osposobljavanje državnih službenika i drugih osoba u području PUP-a.</p> <p>Prioritetni cilj 4.- Reforme postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata) u institucijama BiH.</p> <p>Prioritetni cilj 5. Uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH.</p> <p>Prioritetni cilj 6. Unapređenje procesa evaluacija u institucijama BiH.</p>
<p>2. Efikasna koordinacija i javne konsultacije</p>	<p>Prioritetni cilj 7. Unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH.</p> <p>Prioritetni cilj 8. Unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH.</p> <p>Prioritetni cilj 9. Unapređenje planiranja rada i izvještavanja o radu u institucijama BiH.</p>

3.3.1. Opći cilj 1. (Podsticajni regulatorni sistem)

C1. Osigurati provođenje postupka PUP-a u skladu sa Metodologijom za PU sadržanom u Jedinstvenim pravilima. Ovo obuhvata aktivnosti koje omogućuju provedbu PUP-a u skladu sa Metodologijom. Uzimajući u obzir da su u prelaznim i završnim odredbama Aneksa izmjena i dopuna Jedinstvenih pravila (Metodologiji procjene uticaja propisa) predviđene brojne obaveze za institucije, onda proizlazi i potreba da se iste obaveze na vrijeme i na ispravan način provode. Obaveze su:

- imenovati koordinate za procjenu uticaja,
- imenovati članove Stručnog radnog tijela,
- uspostaviti zajednicu praktičara,
- uskladiti Poslovnik o radu Vijeća ministara BiH,
- uskladiti pravilnike o unutrašnjoj organizaciji institucija BiH,
- donijeti plan i program obuke za procjenu uticaja i izradu propisa i trajno ih provoditi,
- izraditi i objaviti Priručnik za procjenu uticaja,
- objaviti prečišćene tekstove propisa (zakona i podzakonskih akata),

- vršiti upravni nadzor.

Osiguranje realizacije ovih obaveza će omogućiti adekvatnu primjenu postupka PUP-a što daje stabilnost i predvidljivost legislativnog postupka.

C2. Razvijati dobru praksu primjene PUP-a. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti koje su usmjerene na međusobnu komunikaciju i razmjenu stečenog znanja i dobre prakse primjene postupka PUP-a svih učesnika u ovom postupku, kao i razmjenu iskustva u provedbi PUP-a sa stručnjacima iz regije i EU. Uz to, aktivnosti u ovom prioritetnom cilju su i redovito prikupljanja podataka o primjeni PUP-a kojom će se identifikovati problemi i rizici primjene. Analiziranjem istih će se izvršiti predlaganje adekvatnih korektivnih mjera za uklanjanje problema u primjeni ili analizom dobre prakse predlaganjem mjera za poboljšanje postupka PUP-a.

C3. Provoditi stručno osposobljavanje državnih službenika u području PUP-a uzimajući u obzir da su u prelaznim i završnim odredbama Aneksa izmjena i dopuna Jedinstvenih pravila (Metodologiji procjene uticaja propisa) predviđene brojne obaveze za institucije koje zahtijevaju i specifična znanja i vještine. U obzir naročito treba uzeti, imajući u vidu uloge koordinatora PU, te specifičnost njihove metodologije rada i uloge kontrolnih tijela PU, potrebu razvoja i provedbe edukacijskih programa za državne službenike, a koji će raditi na ovim poslovima kao i edukacije ostalih državnih službenika. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti vezanih za edukaciju i stručno usavršavanje državnih službenika. Krajnji je cilj osigurati ljudske kapacitete državne uprave koji će garantovati kvalitetu urađenih analiza PUP-a s kojom će se stvoriti pretpostavke za donošenje pametnih propisa. Osiguranje kvalitete zakonodavnih prijedloga i akata PUP-a nužno proizlazi iz znanja i vještina državnih službenika koji sudjeluju u izradi zakonodavnih prijedloga i analitičkih podloga koje prate izradu zakona. Stoga je posebna pažnja usmjerena na kontinuiranu edukaciju državnih službenika u metodologiji PUP-a, te izradi i primjeni propisa.

C4. Reforme postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata) u institucijama BiH, radi unapređenja poslovnog okruženja i povećanja konkurentnosti. Ovim posebnim ciljem se želi unaprijediti poslovno okruženje i ojačati konkurentnost zemlje reformom postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata). Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti koje su usmjerene na:

- smanjivanje administrativnog opterećenja primjenom SCM (metodologije standardnih troškova)
- regulatorne „giljotine“ –u kojoj bi se izvršila analiza po prioritetima postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata), a odredbe za koje se smatra da nisu potrebne bi se ukinule ili pojednostavile,
- preoblikovanje - ispituje se svaki dio propisa (zakona i podzakonskih akata)u odnosu na pitanje da li treba da se regulišu drugim postojećim zakonima,
- konsolidovanje – predlože se izrada konsolidovanih verzija propisa (zakona i podzakonskih akata) na osnovu svih izmjena i dopuna koje su napravljene u prošlosti ili prečišćenih verzija propisa.

C5. Uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH. Informacione tehnologije (IT) postaju sve važnije sredstvo u normativnim aktivnostima. Upotrebom IT-a u proces izrade propisa olakšat će se rad državnim službenicima pri realizaciji normativnih aktivnosti te promovirati pružanje informacija, poticati će se sudjelovanje građana u procesu donošenja pravnih akata (e-konsultacije), te će uprava postati odgovornija, transparentnija i učinkovitija. Stoga možemo reći da je IT jedan od ključnih elementa i instrument reforme procesa izrade propisa: u povećanju učinkovitosti (činiti više s manje) i poboljšanju kvaliteta samih propisa. Nadalje, IT povezanost među institucijama je ograničena, ne postoji sigurna i pouzdana infrastruktura e-javne uprave za cijelu državu, što je osnova za efikasniji razvoj i implementaciju koordinacije i konsultacija u procesu normativnih aktivnosti, aplikacija i elektronskih usluga u svim oblastima uprave. Realizacijom ovog cilja će se unaprijediti ne samo proces izrade pravnih propisa već i procesi koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti usko vezanih za adekvatno uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH. On obuhvata sljedeće aktivnosti:

- dograditi BPIMIS informacioni sistem,
- uspostaviti informacioni sistem za podršku procesu pripreme i usvajanja propisa (zakona i podzakonskih akata) koji uključuje i elemente e-demokratije (objava nacрта na Internetu, otvorenost za komentare) i koji je integrisan sa sistemom za upravljanje dokumentima, sistemom e-sjednica VM BiH i elektronskom bazom propisa,
- uspostaviti i održavati sveobuhvatnu elektronsku bazu propisa (zakona i podzakonskih akata), kojoj se može pristupiti s jednog mjesta i kroz integrisani web-portal,
- objaviti sve propise (zakone i podzakonske akte) i njihove prečišćene tekstove iz nadležnosti ministarstva, odnosno drugog organa uprave ili upravne organizacije na njihovim web-stranicama,
- unapređenje statističkih podataka u institucijama BiH,
- izraditi bazu podataka koja bi posebno bila relevantna u kontekstu procjene uticaja,
- unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH.

C6 Unapređenje procesa evaluacija u institucijama BiH u skladu sa Metodologijom za PU sadržanom u Jedinstvenim pravilima, ima za cilj uspostaviti okvir za praćenje, izvještavanje i evaluaciju. Praćenje predstavlja proces sistematičnog prikupljanja podataka o razvoju i provođenju propisa, te ostvarivanju ciljeva koji se odvija tokom provođenja, u određenim vremenskim intervalima, na osnovu prethodno definisanih pokazatelja koje je moguće upoređivati sa polaznim stanjem, u skladu sa okvirom za praćenje, izvještavanje i evaluaciju. Evaluacija predstavlja postupak sistematskog i objektivnog vrednovanja izrade, provođenja i rezultata usvojenog propisa kroz analizu relevantnosti, ekonomičnosti, efektivnosti, uticaja i održivosti usvojenog propisa u odnosu na utvrđene ciljeve, a radi donošenja odgovarajućih zaključaka koji se mogu koristiti kao osnova za unapređenje ili eventualno ukidanje određenog propisa. Evaluacija se definiše kao sud zasnovan na dokazima, mjere u kojoj je neka intervencija: efektivna i efikasna, relevantna u odnosu na potrebe i ciljeve. Ona nije ocjena onog što se

desilo - ona razmatra zašto je do nečeg došlo (uloga intervencije) i, ako je moguće, koliko se promijenilo kao posljedica toga. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti usko vezanih za unapređenje procesa evaluacija u institucijama BiH:

- redovno praćenje provođenja propisa i u tom smislu prikupljanje neophodnih podataka prema unaprijed utvrđenim vremenskim intervalima,
- procjene naspram definisanih pokazatelja uspješnosti provođenja,
- nadgledanje promjena i poređenje s polaznim stanjem,
- identifikovanje rizika uz davanje prijedloga odgovarajućih mjera i aktivnosti za njihovo prevazilaženje,
- predlaganje izmjena i dopuna propisa ukoliko se utvrđeni ciljevi propisa ne ostvaruju,
- kreiranje evaluacijskih kriterija (relevantnost, koherentnost, efikasnost/ekonomičnost/efektivnost, djelotvornost, održivost i uticaj),
- provoditi srednjoročne odnosno *ex post* evaluacije propisa, i
- izrađivati izvještaje o provedenoj srednjoročnoj odnosno *ex post* evaluaciji.

3.3.2. Opći cilj 2. (Efikasna koordinacija i javne konsultacije i tri posebna cilja)

C7 Unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH. Kompleksna ustavna struktura Bosne i Hercegovine i velik broj institucija, čije se nadležnosti, mandati i odgovornosti često preklapaju, uzrokovali su više problema, uključujući i probleme sa koordinacijom, koji vode do neefikasne i neefektivne upotrebe sredstava i dupliranja i preklapanja aktivnosti. U skladu sa metodologijom PUP-a, u slučaju propisa koji mogu imati uticaj na niže nivoe vlasti u BiH kontrolna tijela prilikom davanja mišljenja konsultuju odgovarajuća nadležna tijela nižih nivoa vlasti u BiH. Funkcionalni instrumenti za međuinstitucionalno djelovanje mogu osigurati prilagodljiviji i efektivniji rad i ostvariti potrebnu koordinaciju. Boljom koordinacijom i komunikacijom između institucija u BiH i sa drugim nivoima vlasti, osigurava se usklađeno i efektivno rukovođenje, praćenje i procjena aktivnosti, tako da se ispunjavaju zajednički ciljevi veća usmjerenost na krajnji rezultat za građane koja rezultira osiguravanjem podrške za efektivniju reformu. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti usko vezanih za poboljšanje harmonizacije procesa planiranja i koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH. On obuhvata sljedeće aktivnosti:

- u Poslovniku VM BiH uspostaviti potrebne mehanizme za postizanje standarda kvalitete propisa koji uključuju: horizontalnu i vertikalnu koherentnost (usklađenost sa svim institucijama), konsultacije sa zainteresovanom javnošću, procjenu uticaja, ukidanje administrativnih prepreka, pravnu usklađenost i nomotehničku korektnost,
- poboljšati mehanizme horizontalne koordinacije između ministarstava,

- definisati mehanizme vertikalne/međuinstitucionalne (međuministarske) i međuvladine saradnje i konsultacija.

C8 Unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH. Otvorenost i transparentnost zakonodavnog postupka, provedbom savjetovanja na akte procjene učinaka propisa u svim fazama postupka procjene učinaka propisa, temelj je za zagovaranje stajališta zainteresirane javnosti. Komentari i sugestije koje se dobiju prilikom provedbe savjetovanja, doprinose izradi kvalitetnih zakonodavnih prijedloga i akata PUP-a, jer je često riječ o učesnicima koji su zahvaćeni propisom i imaju neposredno iskustvo dosadašnje primjene zakona. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti vezanih za unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH. Potrebno je, u suradnji sa zainteresiranim učesnicima, osigurati kontinuirano informiranje i edukovanje zainteresirane javnosti o procesu donošenja propisa i njihove provedbe, raspoloživim mogućnostima sudjelovanja u pojedinim fazama zakonodavnog postupka te o raspoloživim mrežnim i drugim alatima kojima zainteresirana javnost može učinkovito sudjelovati u zakonodavnom postupku.

C9 Unapređenje planiranja rada i izvještavanja o radu u institucijama BiH. Provedba plana normativnih aktivnosti Institucija BiH doprinosi, prije svega, zakonodavnoj stabilnosti i pozitivnom okruženju za poslovanje, a time posredno ekonomskom rastu. Stoga je bitno unapređenje planiranja rada i izvještavanja o radu u institucijama BiH.

Unapređenje planiranja rada obuhvata niz aktivnosti, kojima se želi ostvariti cilj optimalnog izvršenja plana normativnih aktivnosti i dovesti njegovo izvršenje iznad 70% na godišnjoj razini. Kontrola kvalitete akata procjene učinaka propisa i zakonodavnih prijedloga, ključna je u uspostavljanju stabilnog zakonodavnog okvira i jamstvo je dobro pripremljenih zakonodavnih prijedloga. Na ovaj način ostvaruje se posebni cilj postupka PUP-a koji se odnosi na poticanje suradnje i međuresorne koordinacije institucija BiH u postupku izrade propisa. Realizacija ovog cilja obuhvaća slijedeće aktivnosti:

- izvršenje plana normativnih aktivnosti i dovesti njegovo izvršenje iznad 70% na godišnjoj razini,
- smanjivati broj zakonodavnih prijedloga izvan plana zakonodavnih aktivnosti na godišnjoj razini s ciljem da ne prelaze 25% od ukupnog broja zakonodavnih aktivnosti za tu godinu,
- izraditi i usvojiti pravni okvir za dugoročno strateško planiranje i izvještavanje o radu u institucijama BiH,
- poboljšati pravni okvir za srednjoročno strateško planiranje i izvještavanje o radu u institucijama BiH,
- poboljšati pravni okvir za godišnje operativno planiranje i izvještavanje o radu u institucijama BiH.

4. POTREBNI RESURSI I SREDSTVA ZA PROVEDBU PREDLOŽENE STRATEGIJE

Potrebni resursi za provedbu predložene Strategije u osnovi se mogu podijeliti na ljudske resurse i finansijske resurse kao preduslov za adekvatnu primjenu PUP-a na nivou BiH. Osnovni ljudski resursi na koje se oslanja provedba PUP-a su resursi tijela državne uprave.

Metodologijom PUP-a predviđene su brojne obaveze za institucije koje zahtijevaju i specifična znanja i vještine, a naročiti imajući u vidu uloge koordinatora PU i specifičnost njihove metodologije rada, kao i uloge kontrolnih tijela PU i specifičnost metodologije njihovog rada. Shodno tome proizlazi i potreba razvoja i provedbe edukacijskih programa za državne službenike koji će raditi na ovim poslovima.

U skladu s tim MP BiH planiralo je niz aktivnosti vezanih za provedbu Izmjena i dopuna Jedinostvenih pravila (uvođenje Metodologije za procjenu uticaja propisa). Do sada započete aktivnosti su: izrada i slanje u proceduru usvajanja nacrta izmjena i dopuna Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH vezanim za PUP, izrada i slanje prijedloga VM BiH za imenovanje Stručnog radnog tijela, slanje prijedloga izmjene i dopune Uputstva o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama BiH VM BiH, objava javnog poziva i izbor predstavnika nevladinog sektora za člana Stručnog radnog tijela, traženje od institucija BiH usklađivanja Pravilnika o unutrašnjem ustrojstvu vezanim za primjenu metodologije i imenovanje koordinatora, izrada prijedloga za izmjene i dopune Poslovnika o radu VM BiH vezanih za PUP i slanje VM BiH na usvajanje, finalizacija prikupljanja prijedloga institucija BiH za imenovanje koordinatora za PU i slanje prijedloga VM BiH i Provedba obuka za PUP.

Provedba planiranog Akcijskog plana također ovisi o raspoloživim ljudskim resursima i njihovoj stručnosti za provedbu PUP-a. Potrebno je naglasiti da Metodologijom PUP-a Generalni sekretarijat VM BiH je centralno koordinirajuće tijelo postupka PU. Generalni sekretarijat VM BiH razmatra prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti institucije BiH i vrši uvid u dostavljene obrasce prethodne procjene te, po ocijenjenoj potrebi, vraća obrazac prethodne procjene instituciji BiH na doradu, uz odgovarajuće upute i rok za izvršenje. Institucija BiH je dužna prijedlog plana normativno-pravnih aktivnosti usaglasiti sa Generalnim sekretarijatom VM BiH najkasnije do 30.11. tekuće godine radi njegovog uvrštavanja u godišnji program rada institucije BiH i VM BiH za slijedeću godinu. Generalni sekretarijat kao središnje koordinirajuće tijelo za PUP treba imati puni administrativni kapacitet za izvršenje poslova iz svoje nadležnosti. Odgovarajući administrativni kapacitet podrazumijeva optimalan broj državnih službenika u odnosu na temeljnu zadaću koja proizlazi iz poslova Generalnog sekretarijata. Osim toga, potrebno je osigurati odgovarajuće vrijeme i resurse za provedbu programa edukacije u području PUP-a te izrade i provedbe propisa, u okviru redovitog izvršavanja tekućih poslova. Osim toga, potrebno je kontinuirano pratiti razvoj dobre prakse provedbe plana EU za bolje propise i međunarodnu praksu provedbe procjene uticaja propisa.

Metodologijom PU je predviđeno da su Kontrolna tijela u pogledu suštinske provjere provedene sveobuhvatne PU:

- a) Ministarstvo finansija i trezora u pogledu suštinske provjere procjene fiskalnih uticaja propisa, u skladu sa svojim nadležnostima,
- b) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u pogledu suštinske provjere procjene ekonomskih i okolišnih uticaja, u skladu sa svojim nadležnostima,
- c) Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvo pravde BiH, Agencija za ravnopravnost spolova BiH, Agencija za prevenciju i borbu protiv korupcije BiH i Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH u pogledu suštinske provjere provedene procjene socijalnih uticaja, a u skladu sa svojim nadležnostima.

U slučaju propisa koji mogu imati uticaj na niže nivoe vlasti u BiH kontrolna tijela prilikom davanja mišljenja konsultuju odgovarajuća nadležna tijela nižih nivoa vlasti u BiH.

VM BiH, na prijedlog institucija BiH, imenuje koordinate postupka PU u institucijama BiH iz reda rukovodećih državnih službenika, pri čemu je dužno osigurati ravnomjernu zastupljenost spolova u njihovoj ukupnoj strukturi. Imenovani koordinator PUP-a treba da posjeduje stručno znanje o metodologiji PUP-a kako bi uspješno izvršio ulogu koordinatora. Ono što je potrebno naglasiti je da nosilac normativne aktivnosti treba osigurati dovoljno ljudskih resursa da izvrše zakonodavne poslove u skladu s postupkom PUP-a predviđene godišnjim planom normativnih aktivnosti.

Svako tijelo državne uprave tj. institucija BiH ima različiti zakonodavni potencijal, stoga je na procjeni rukovodioca Institucije da osigura administrativni kapacitet odnosno alokaciju ljudskih resursa za provedbu postupaka PUP-a kada je to potrebno. Zakonodavni potencijal podrazumijeva sposobnost stručnog nosioca normativne aktivnosti da izradi zakonodavni prijedlog i uputi ga u proceduru u skladu s rokovima iz plana normativnih aktivnosti. Institucije BiH s većim zakonodavnim potencijalom trebaju imati optimalan broj državnih službenika osposobljenih za PUP u odnosu na institucije BiH s nižim zakonodavnim potencijalom.

U državnom budžetu je potrebno osigurati materijalna i finansijska sredstva za implementaciju i razvoj PUP-a. Raspoloživi ljudski resursi moraju imati osigurano dovoljno finansijskih sredstava u obliku godišnjih planova materijalnih sredstava, IT opreme i uredske opreme kako bi se proveo postupak PUP-a. Također, potrebno je obezbijediti potrebna sredstva za stručno osposobljavanje državnih službenika u području PUP-a. Već je spomenuto da su u prelaznim i završnim odredbama Aneksa izmjena i dopuna Jedinstvenih pravila (Metodologija procjene uticaja propisa) predviđene brojne obaveze za institucije koje zahtijevaju i specifična znanja i vještine, imajući u vidu uloge koordinatora PU i specifičnost njihove metodologije rada i uloge kontrolnih tijela PU. Iz ovog proizlazi i potreba razvoja i provedbe posebnih i specijalističkih edukacijskih programa za državne službenike koji će raditi na ovim poslovima kao i edukacije ostalih državnih službenika. Stoga je potrebno u državnom budžetu osigurati materijalna i finansijska sredstva za implementaciju i razvoj edukacija i stručno usavršavanje državnih službenika.

Kao što je prethodno navedeno Informacione tehnologije (IT) postaju sve važnije sredstvo u normativnim aktivnostima. Upotrebom IT-a u procesu izrade propisa olakšava se rad državnim službenicima pri realizaciji normativnih aktivnosti te promiče pružanje informacija, potiče se sudjelovanje građana u procesu donošenja pravnih akata (e-konsultacije), te uprava postaje odgovornija, transparentnija i učinkovitija. Realizacijom ovog cilja će se unaprijediti ne samo proces izrade pravnih propisa već i procesi koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH. Ovaj cilj obuhvata niz aktivnosti usko vezanih za adekvatno uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH. Stoga je potrebno u državnom budžetu osigurati materijalna i finansijska sredstva za implementaciju i razvoj IT u normativnim aktivnostima i on obuhvata troškove:

- dogradnje BPIMIS informacionog sistema,
- uspostave informacionog sistema za podršku procesu pripreme i usvajanja propisa,
- uspostave sveobuhvatne elektronske baze propisa, kojoj se može pristupiti s jednog mjesta i kroz integrisani web-portal.

Da bi se ova strategija mogla uspješno implementirati potrebno je u državnom budžetu osigurati materijalna i finansijska sredstva za implementaciju pojedinih aktivnosti kako su navedene.

5. AKCIONI PLAN

Akcionim planom PUP-a za razdoblje od 2018. do 2021. godine (Akциони plan), određene su aktivnosti za postizanje prioritetnih ciljeva. Provedba PUP-a nije isključivo u nadležnosti jedne institucije već je dio svih institucija BiH, odnosno svakog onog ko se bude bavio normativnim aktivnostima na nivou BiH. Shodno tome ključ uspjeha je aktivna koordinacija svih tijela državne uprave tj. nosioca normativne izrade propisa. Akcioni plan određuje prioritetne mjere i aktivnosti na razvoju PUP-a, način provedbe mjera, rokove izvršavanja, nosioce radnji potrebnih za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim Akcionim planom.

Praćenje provedbe Akcionog plana u nadležnosti je MP BiH i Generalnog sekretarijata. Uspješna provedba Akcionog plana pretpostavlja kontinuirani pregled mogućih rizika tokom primjene aktivnosti. Identificiranje osnovnih rizika daje mogućnost upravljanja i kontrole nastalog rizika uz provedbu korektivnih mjera. Za potrebe Akcionog plana osnovni rizici identificirani su na temelju prioritetnih ciljeva Strategije.

U prioritetnom cilju 1. - Osigurati provođenje postupka PUP-a u skladu sa Metodologijom kojom se uređuje PUP određena su tri rizika koji se mogu povezati s ovim prioritetnim ciljem. U osnovi, rizici su povezani sa redovnim planiranjem normativnih aktivnosti, promjenama prioriteta u radu nosioca normativne aktivnosti izrade propisa, kao i uz nedostatak administrativnih i ljudskih resursa nosioca normativnog posla institucija BiH. Za svaki od navedenih rizika određeni su očekivani negativni učinci na provedbu aktivnosti poput kašnjenja u provedbi aktivnosti, otežano provođenje postupka, kao i niska

kvaliteta dokumenata u postupku PUP-a. Uz svaki rizik, određene su korektivne mjere koje trebaju smanjiti učinak nastalog rizika, poput kontinuiranog praćenja izvršenja aktivnosti i prevencije rizika, pa sve do bolje uključenosti koordinatora PUP-a.

U prioritetnom cilju 2. - Razvijati dobru praksu primjene PUP-a određen je rizik koji se odnosi na nesudjelovanje, ili zanemarljiv angažman imenovanih koordinatora u razvoju i implementaciji PUP-a. Naime, svaki imenovani koordinator dužan je aktivno sudjelovati u provedbi PUP-a, no moguće je da pojedini koordinatori neće imati nivo potrebnog znanja i stručnosti za sve planirane poslove. Predviđene korektivne mjere uključuju sastanke imenovanih koordinatora, kao i njihovu kontinuiranu edukaciju.

U prioritetnom cilju 3. - Provoditi stručno osposobljavanje državnih službenika i drugih osoba u području PUP-a određen je rizik koji se odnosi na poteškoće u provedbi edukacijskih i stručnih programa u području PUP-a. Daljnji rizici koji mogu imati određeni uticaj na kvalitet i intenzitet provedbe edukacije i stručnog usavršavanja su: razlike u kapacitetima i nivou educiranosti, nepostojanje ili nepopunjenost određenih stručnih pozicija koje su vezane za proces PUP-a, slaba motiviranost državnih službenika za kontinuiranom i specijalističkom obukom, kao i odliv stručnih kadrova. Očekivani učinci ovog nastalog rizika mogu se posredno osjetiti na kvaliteti nastalih dokumenata u postupku kao i u niskom administrativnom kapacitetu za provedbu cijelog postupka. Predviđene korektivne mjere odnose se na ažuriranje edukacijskih programa i adekvatno upravljanje ljudskim resursima.

U prioritetnom cilju 4.- Reforme postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata) u institucijama BiH, radi unapređenja poslovnog okruženja i povećanja konkurentnosti, određen je rizik koji se odnosi na nesprovođenje reforme postojećih propisa, ili zanemarljivu reformu postojećih propisa. Očekivani učinci ovog nastalog rizika mogu se posredno osjetiti na kvaliteti poslovnog okruženja i konkurentnosti zemlje i na istom nivou administrativnih opterećenja. Predviđene korektivne mjere odnose se na prevashodno ažuriranje aktivnosti smanjivanja administrativnih opterećenja primjenom SCM (metodologije standardnih troškova) i regulatornom „giljotinom“ – u kojoj bi se izvršila analiza po prioritetima postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata), a odredbe za koje se smatra da nisu potrebne bi se ukinule ili pojednostavile.

U prioritetnom cilju 5. - Uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH, određen je rizik koji se odnosi na neadekvatno uvođenje Informativnih tehnologija za podršku procesu pripreme i usvajanja propisa. Očekivani učinci ovog nastalog rizika mogu se posredno osjetiti na učinkovitosti i kvaliteti rada državnih službenika. Predviđene korektivne mjere odnose se na ažuriranje aktivnosti uvođenja IT u proces izrade propisa u institucijama BiH i adekvatno upravljanje IT resursima.

U prioritetnom cilju 6. - Unapređenje procesa evaluacija u institucijama BiH, određen je rizik koji se odnosi na neadekvatno uvođenje procesa evaluacija u institucijama. Očekivani učinci ovog nastalog rizika mogu se posredno osjetiti na nedostatku sistematskog i objektivnog vrednovanja izrade, provođenja i rezultata usvojenog propisa kroz analizu relevantnosti, ekonomičnosti, efektivnosti, uticaja

i održivosti usvojenog propisa u odnosu na utvrđene ciljeve, a radi donošenja odgovarajućih zaključaka koji se mogu koristiti kao osnova za unapređenje ili eventualno ukidanje određenog propisa. Predviđene korektivne mjere odnose se na ažuriranje aktivnosti procesa evaluacija i adekvatno upravljanje ljudskim resursima.

U prioritetnom cilju 7. - Unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH, određen je rizik koji se posredno može osjetiti na neefikasnoj i neefektivnoj upotrebi sredstava kao i neosiguravanjem podrške za efektivniju reformu. Predviđene korektivne mjere odnose se na ažuriranje predviđenih aktivnosti i adekvatno upravljanje ljudskim resursima.

U prioritetnom cilju 8. - Unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH. Očekivani učinci ovog nastalog rizika mogu se posredno osjetiti na učinkovitost i kvaliteti pravnih akata i PUP-a kao i neosiguravanjem podrške za efektivniju implementaciju. Predviđene korektivne mjere odnose se na ažuriranje predviđenih aktivnosti i adekvatno upravljanje ljudskim resursima.

U prioritetnom cilju 9. - Unapređenje planiranja rada i izvještavanja o radu u institucijama BiH. Očekivani učinci ovog nastalog rizika mogu se posredno osjetiti na učinkovitosti i kvaliteti rada državnih službenika kao i neosiguravanjem podrške za efektivniju implementaciju. Predviđene korektivne mjere odnose se na ažuriranje predviđenih aktivnosti i adekvatno upravljanje ljudskim resursima.

U narednom jednogodišnjem razdoblju provedbe Akcionog plana potrebno je kontinuirano praćenje provedbe Metodologije PUP-a te pripadajuće Strategije i Akcionog plana. Ovo će se realizovati aktivnom koordinacijom i saradnjom imenovanih koordinatora PUP-a i predstavnika MP BiH, Generalnog sekretarijata i Ureda za zakonodavstvo. Aktivna koordinacija i međusobna saradnja imaju za cilj: razmjenu iskustava i dobru praksu u provedbi PUP-a; osiguranje strateškog pregleda provedbe postavljenih ciljeva kako bi se iste (Metodologija, Strategija i Akcioni plan) mogli pravovremeno mijenjati u skladu s novim prioritetima i novonastalim okolnostima.

Akcionim planom donose se provedbene aktivnosti s ciljem izvršenja prioritetnih ciljeva utvrđenih predloženom Strategijom i to za prioritetne ciljeve:

- Prioritetni cilj 1. - Osigurati provođenje postupka PUP-a u skladu sa Metodologijom kojom se uređuje PUP;
- Prioritetni cilj 2. - Razvijati dobru praksu primjene PUP-a;
- Prioritetni cilj 3. - Provoditi stručno osposobljavanje državnih službenika i drugih osoba u području PUP-a;
- Prioritetni cilj 4.- Reforme postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata) u institucijama BiH;

- Prioritetni cilj 5. - Uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH;
- Prioritetni cilj 6. - Unapređenje procesa evaluacija u institucijama BiH;
- Prioritetni cilj 7. - Unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH;
- Prioritetni cilj 8. - Unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH;
- Prioritetni cilj 9. - Unapređenje planiranja rada i izvještavanja o radu u institucijama BiH.

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 1. - Osigurati provođenje postupka PUP-a u skladu sa Metodologijom PUP-a.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
Pratiti provedbu Metodologije o procjeni uticaja propisa na temelju izvršenja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti.	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalom sekretarijatu i Uredu za zakonodavstvo
Nadgledati i pomagati rad imenovanih koordinatora procjene učinaka propisa (održavanje redovnih sastanaka grupnih i individualnih).	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalom sekretarijatu i Uredu za zakonodavstvo
Podrška radu kontrolnih tijela (održavanje redovnih sastanaka grupnih i individualnih).	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalom sekretarijatu i Uredu za zakonodavstvo

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 2. - Razvijati dobru praksu primjene PUP-a.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
<p>Redovito organizirati sastanke imenovanih koordinatora procjene učinaka propisa, kontrolnih tijela, predstavnika Ministarstva pravde, Generalnog sekretarijata i Ureda za zakonodavstvo radi identifikovanja najbolje prakse i razmjene iskustava. Na istim sastancima bi se vršila podrška imenovanim koordinatorima procjene učinaka propisa savjetima, sugestijama i komentarima.</p>	<p>Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat i Ured za zakonodavstvo</p>	<p>Kontinuirano tokom tekuće godine</p>	<p>Ljudski, materijalni i financijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalnog sekretarijata i Uredu za zakonodavstvo za organizovanje ovih sastanaka ili odlazaka na ove sastanke</p>
<p>Organizirati sastanke sa predstavnicima regionalnih i EU institucija i instituta koji se bave procjenom uticaja propisa radi razmjene iskustva i preporuka dobre praksu u provedbi procjene uticaja propisa.</p>	<p>Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat i Ured za zakonodavstvo</p>	<p>Kontinuirano tokom tekuće godine</p>	<p>Ljudski, materijalni i financijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalnog sekretarijata i Uredu za zakonodavstvo za organizovanje ovih sastanaka ili odlazaka na ove sastanke</p>
<p>Razviti sistem elektronske (softverske) podrške radu procjene uticaja propisa i razmjene iskustava i prakse (interaktivna elektronska platforma tipa moodle preko koje bi se vršila podrška imenovanim koordinatorima procjene učinaka propisa</p>	<p>Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat</p>		<p>Materijalni i financijski resursi potrebni za razvijanje ovog softvera</p>

savjetima, sugestijama i komentarima)			
Osnivanje Udruženja praktikanata iz oblasti procjene uticaja propisa (u istom udruženju bi se razmjenjivala iskustva i organizovala edukacija i radilo na preporukama dobre prakse PUP-a)	Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat		Materijalni i finansijski resursi potrebni za osnivanje ovog udruženja
Prikupljati podatke i informacije u svezi provedbe procjene uticaja propisa i problema prilikom iste	Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom cijele godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Generalnom sekretarijatu
Analiza primjene PUP-a i na osnovu nje pripremljenje korektivne mjere kako bi se uklonile poteškoće prilikom provedbe postupka procjene uticaja propisa	Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat i Ured za zakonodavstvo	Krajem kalendarske godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalnom sekretarijatu i Uredu za zakonodavstvo

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 3. - Provoditi stručno osposobljavanje državnih službenika i drugih osoba u području PUP-a.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
Usvajanje plana i programa obuka za procjenu uticaja propisa kao obavezne obuke za sve državne službenike (predloženi plan i program obuka sa 3 nivo obuka:	Agencija za državnu službu, Ministarstvo pravde		Nema

početni, srednji i napredni nivo obuke)			
Provođenje obuka iz procjene uticaja propisa	Agencija za državnu službu, Ministarstvo pravde	Kontinuirano tokom tekuće godine	Materijalni i finansijski resursi potrebni za organizovanje obuka (troškovi sala, osvježenja, predavača)
Provoditi programe edukacije na području procjene uticaja propisa u suradnji s domaćim i međunarodnim institucijama	Ministarstvo pravde, Domaće i međunarodne institucije	Po potrebi i u skladu sa realizacijom aktivnosti domaćih i međunarodnih institucija	Nema
Razviti suradnju i sudjelovati u razmjeni znanja, iskustva i dobre prakse na području procjene uticaja propisa sa kolegama iz institucija EU, zemalja članica EU te zemalja regije.	Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Generalnom sekretarijatu za organizovanje ovih sastanaka ili odlazaka na ove sastanke ili konferencije

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 4. - Reforme postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata) u institucijama BiH.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
Smanjivanje administrativnog opterećenja primjenom SCM (metodologije standardnih troškova) u obimu i oblasti donesene odluke od strane VM BiH (mjera obuhvata donošenje Odluke VM BiH)	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat Nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Uredu za zakonodavstvo, Generalnom sekretarijatu i Nadležnim ministarstvima

o provođenju ove aktivnosti, oblasti i obimu planiranog smanjivanja, uobičajeno se predlaže 20% smanjivanja)			
Regulatorne „giljotine“ – u kojoj bi se izvršila analiza po prioritetima postojećih propisa (zakona i podzakonskih akata), a odredbe za koje se smatra da nisu potrebne bi se ukinule ili pojednostavile	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo, Generalni sekretarijat i Nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Uredu za zakonodavstvo Generalnom sekretarijatu Nadležnim ministarstvima
Preoblikovanje - ispituje se svaki dio propisa (zakona i podzakonskih akata) u odnosu na pitanje da li treba da se regulišu drugim postojećim zakonima,	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat Nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Uredu za zakonodavstvo i Generalnom sekretarijatu Nadležnim ministarstvima
Konsolidovanje– predlaže se izrada konsolidovanih verzija propisa (zakona i podzakonskih akata) na osnovu svih izmjena i dopuna koje su napravljene u prošlosti ili prečišćenih verzija propisa.	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat Nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Uredu za zakonodavstvo, Generalnom sekretarijatu, Nadležnim ministarstvima

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 5. - Uvođenje IT u proces izrade propisa u institucijama BiH.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
--------------------	-------------------	------------------	---

Dograditi BPIMIS informacijski sistem,	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni za dograđivanje BPIMIS informacionog sistema
Uspostaviti informacijski sistem za podršku procesu pripreme i usvajanja propisa (zakona i podzakonskih akata) koji uključuje i elemente e-demokratije (objava nacrti na Internetu, otvorenost za komentare) i koji je integrisan sa sistemom za upravljanje dokumentima, sistemom e-sjednica VM BiH i elektronskom bazom propisa	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Uredu za zakonodavstvo i Generalnog sekretarijata za uspostavu IT sistema podrške
Uspostaviti i održavati sveobuhvatnu elektronsku bazu propisa (zakona i podzakonskih akata), kojoj se može pristupiti s jednog mjesta i kroz integrisani web-portal,	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Uredu za zakonodavstvo i Generalnog sekretarijata za uspostavu i održavanje ove baze
Objaviti sve propise (zakone i podzakonske akte) i njihove prečišćene tekstove iz nadležnosti ministarstva, odnosno drugog organa uprave ili upravne organizacije na njihovim web-stranicama.	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat i nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Uredu za zakonodavstvo, Generalnog sekretarijata i nadležnih ministarstava
Unapređenje statističkih podataka u institucijama BiH	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH,

			Uredu za zakonodavstvo i Generalnom sekretarijatu
Izraditi bazu podataka koja bi posebno bila relevantna u kontekstu procjene uticaja.	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni za izradu baze podataka koja bi posebno bila relevantna u kontekstu procjene uticaja.
Unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Nema

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 6. - Unapređenje procesa evaluacija u institucijama BiH.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
Redovno praćenje provođenja propisa i u tom smislu prikupljanje neophodnih podataka prema unaprijed utvrđenim vremenskim intervalima procjene naspram definisanih pokazatelja uspješnosti provođenja, nadgledanje promjena i poređenje s polaznim stanjem, identifikovanje rizika uz davanje prijedloga odgovarajućih mjera i aktivnosti za njihovo prevazilaženje i predlaganje izmjena i dopuna propisa ukoliko se utvrđeni ciljevi propisa ne ostvaruju	Ministarstvo pravde Generalni sekretarijat i Nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde, Generalnom sekretarijatu i Nadležnim ministarstvima
Kreiranje evaluacijskih kriterija (relevantnost, koherentnost,	Ministarstvo pravde Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom	Ljudski, materijalni i finansijski resursi

efikasnost/ekonomičnost/efektivnost, djelotvornost, održivost i uticaj),		tekuće godine	potrebni Ministarstvu pravde BiH i Generalnom sekretarijatu
Provoditi srednjoročne odnosno <i>ex post</i> evaluacije propisa i izrađivati izvještaje o provedenoj srednjoročnoj odnosno <i>ex post</i> evaluaciji.	Generalni sekretarijat, Nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni nadležnim ministarstvima

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 7. - Unapređenje koordinacije u institucijama BiH i sa drugim nivoima vlasti u BiH

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
U Poslovniku VM BiH uspostaviti potrebne mehanizme za postizanje standarda kvalitete propisa koji uključuju: ·horizontalnu i vertikalnu koherentnost (usklađenost sa svim institucijama), ·konsultacije sa zainteresovanom javnošću, procjenu uticaja, ·ukidanje administrativnih prepreka, ·pravnu usklađenost i nomotehničku korektnost.	Ministarstvo pravde Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Generalnom sekretarijatu
Poboljšati mehanizme horizontalne koordinacije između ministarstava,	Ministarstvo pravde Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Nema
Definisati mehanizme vertikalne/međuinstitucionalne (međuministarske) i međuvladine saradnje i konsultacija.	Ministarstvo pravde Generalni sekretarijat	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Generalnom sekretarijatu

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 8. - Unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
Unapređenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u institucijama BiH.	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo, nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH, Generalnom sekretarijatu i Uredu za zakonodavstvo i nadležnim ministarstvima

Tablica aktivnosti za prioritetni cilj 9. - Unapređenje planiranja rada i izvještavanja o radu u institucijama BiH.

Mjere i aktivnosti	Nositelj provedbe	Rokovi izvršenja	Potrebni resursi i sredstva za provedbu
Smanjivati broj zakonodavnih prijedloga izvan plana zakonodavnih aktivnosti na godišnjoj razini s ciljem da ne prelaze 25% od ukupnog broja zakonodavnih aktivnosti za tu godinu.	Ministarstvo pravde, Generalni sekretarijat, Ured za zakonodavstvo, nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvu pravde BiH i Uredu za zakonodavstvo i nadležnim ministarstvima
Izraditi i usvojiti pravni okvir za dugoročno strateško planiranje i izvještavanje o radu u institucijama BiH,	Ministarstvo pravde Ured za zakonodavstvo, nadležna ministarstva	Kontinuirano tokom tekuće godine	Ljudski, materijalni i finansijski resursi potrebni Ministarstvima

Kao najveći rizici provedbe planiranih aktivnosti Akcionog plana mogu se izdvojiti:

- Ljudski resursi nosioca normativne aktivnosti nisu na zadovoljavajućoj razini kako bi se proveo postupak PUP-a;
- Finansijski resursi za uvođenje adekvatnog IT sistema u proces izrade propisa u BiH;

- Obim i intenzitet provedbi postupka PUP-a znatno se mijenja zbog nedostatka resursa i promjene prioriteta što dovodi do kašnjenja u odnosu na rokove iz Godišnjeg plana normativnih aktivnosti;
- Zbog manjka resursa postupak PUP otežano se provodi i postaje samo formalnost koja se ispunjava shodno tome kao rezultat se pojavljuje niska kvaliteta postupaka kao i akataPUP-a;
- Imenovani koordinatori PUP-a mijenjaju se zbog prelaska na drugo radno mjesto;
- Nesudjelovanje svih imenovanih koordinatora PUP-a na redovnim godišnjim sastancima koordinatoraPUP-a;
- Poteškoće u provedbi edukacijskih programa u području PUP-a zbog nedostatka materijalnih i finansijskih resursa organizatora edukacija.